

Razne vesti.

XLVII. redna glavna skupščina društva „Pravnika“ se je vršila dne 30. januarja 1937 v ljubljanski pravosodni palači. Skupščino je otvoril predsednik dr. Metod Dolenc, ki je med drugim izvajal:

Prav za prav smemo reči, da je danes dovolj povoda, da se ozremo tudi na pretekli lustrum, saj je danes pet let, odkar ni več tistega odbora, ki mu je dajal svoj značilni pečat pokojni Danilo Majaron. Prav od tistega časa sem pa ima društvo tudi svoje gmotne neprilike zbog vseobče gospodarske krize. Pa tudi kriza intelektualne narave mu ne prizanaša. Vendar smemo pričakovati, da se boste prepričali, da se naše društvo v teh težkih časih ni vdajalo brezdelnosti, kamoli da bi poslabšalo svoje delovanje. Pospeševanje pravne znanosti vseh strok v praksi in teoriji je gojilo naše glasilo Slovenski pravnik. Zdi se, da so polagoma tudi ostali strokovni listi v Jugoslaviji pričeli posnemati naš list, ki je z minulim letom dovršil pol stoletja. Žal, da te polstoletnice nismo mogli proslaviti drugače nego s prigradnim člankom, posvečenim predvsem njegovim sotrudnikom. Dovolite, da se že na tem mestu oddolžimo manom dveh velikih pravnikov, ki sta se v minulemu letu preselila v večnost. Že v predsednikovo poročilo spadata in naj bosta posebej omenjena Anton Levec, in Tomaž Einspieler, prvi kot priznan znanstvenik in pisatelj, drugi kot politični prvoboritelj za pravice slov. jezika v bivši Avstriji. Zahvaljujem se ob tej priliki tudi dr. Ravniharju, da nam je v Slov. Pravniku tako lepo, pa po zaslugi orisal delovanje Einspielerjevo. Ko govorim o glasilu, naj še omenim njegovo letošnjo prilogo, razpravo o odvetnikih in javnih notarjih, ki so se izkazali v umetnosti, znanosti ali politiki, iz peresa dr. Skaberneta, to pa zato, ker se nam obeta enaka razprava tudi o slovenskem sodniškem stanu. Novota za naše glasilo je priloga o mnenjih za enotni obči državljanski zakonik. Kar se tiče predavanj, bomo tudi letos preskrbeli za predavanja, predvsem o vrlinah in hibah načrta za o. d. z. Naj se že sedaj najlepše zahvaljujemo vsem, ki sodelujejo in bodo sodelovali pri tem obsežnem, pa velevažnem delu okrog osnutka obč., drž. zakonika.

Pri tej priliki se moramo prav posebno spomniti naših dobrotnikov, ki nam omogočajo z gmotnimi podporami, da v teh težkih časih moremo naprej izdajati naše glasilo s prilogami vred. Na prvem mestu je imenovati upravo dravske banovine, ki nam je otvorila kredit do zneska 20.000 Din, ki se porablja izključno za tisk mnenj o načrtu o. d. z. Po zagotovitvi g. bana dr. Natlačena bo ostal ta kredit ohranjen še tudi v bodočem proračunskem letu. Na drugem mestu je omeniti ljubljansko odvetniško komoro, ki je financirala natis razprave o odvetnikih in javnih notarjih. Obema dobrotnicama in poleg tega še mestnima občinama ljubljanski in mariborski se najtopleje zahvaljujemo.

Preden zaključim uvodno predsedniško besedo, naj še omenim, da dva gospoda, ki sta delovala doslej v odboru našega društva, ne bi mogla več odborniške funkcije prevzeti. To je naš dosedanji tajnik g. dr. Lučovnik, ki je bil prestavljen v Split, in pa g. dr. Souvan, ki zbog raznih prilik ni več v položaju izvrševati svoj odborniški mandat, kakor bi sam želel. Dr. Lučovnik si je stekel v teku pet let kot neumorno delujoč tajnik velike zasluge, za katere mu je in bo naše društvo iskreno zahvalo dolžno. Drugi, dr. Souvan pa je deloval kot praktični strokovnjak nad 16 let v odboru in moramo le obžalovati, da mu to ni več mogoče. Ko bo današnja skupščina izbirala nov odbor, naj bo prepričana, da se je doslednejši odbor vestno oziral na pomladitev društvenega vodstva, kakor mu je bila tudi stalna skrb, da ostane

z mlajšimi pravniki praktiki pa tudi z naraščajem v vednem stiku. Možnosti za udejstvovanje mlajših pravnikov je dovolj, zlasti v strokovnem glasilu, pri predavanjih in sedaj pri diskusijskih sestankih o načrtu o. d. z. Za naraščaj pa imamo vedno odprta srca in odprte roke in jih vabimo medse. Da jih izpodbujamo že sedaj k teoretičnim raziskovanjem pravniskih vprašanj, smo tudi letos razpisali svetosavsko nagrado. Žal, da je toplot ostala neizkoriščena. Novi odbor bo, tako pričakujemo, to idejo še dalje zasledoval in razpisal novo temo. —

Zbor je vzel predsednikovo poročilo z živahnim odobravanjem na znanje. Nato je podal prof. dr. Furlan namesto zadržanega tajnika dr. Lučovnika naslednje tajniško poročilo:

Delo odbora v preteklem poslovnem letu se je gibalo v smernicah, ki jih nalaga društvu njegov poglavitni smoter kot središče, v katerem konvergirajo vsa prizadevanja pravnikov po harminični sintezi teoretskega proučevanja in praktičnega udejstvovanja prava. S tem izpolnjuje društvo svojo nalogo, da ne le ohrani pravni nivo na sedanji visoki stopnji, marveč da se ta stopnja celo dviga. Kdor objektivno motri prizadevanje našega društva, mora ugotoviti stalen napredek, dosežen z mirnim, tihim in resnim delom, brez hrupa in brez modnih bojnih gesel, a tembolj uspešen.

Glavno pažnjo je tudi v tekoči dobi društvo posvetilo svojemu glasilu. Slovenskemu pravniku, katerega petdeseti letnik je proslavilo v decembru lanskega leta. Kakor je napisal ob tej priliki urednik dr. Sajovic, nas navdaja zavest tega častitljivega razdobja, posvečenega službi prava in pravne znanosti, s ponosom in s trdim zaupanjem v našo bodočnost. Nadalje se je društvu posrečilo organizirati delo posebne znanstveno-strokovne komisije, ki proučuje načrt o. d. z. in bo na osnovi referatov in diskusij izdelala obširno mnenje o tem načrtu. Osnovni referat za delo, ki ga objavlja sedaj komisija in ki je podlaga za diskusije o prvem delu načrta, je napisal univ. prof. dr. Lapajne in že izhaja kot posebna priloga našega glasila. Diskusijskih sestankov, ki se vršijo pod predsedstvom apel. svet. v pok. Pajniča, odnosno ob njegovi zadržanosti pod predsedstvom univ. prof. dr. Sajovica, je bilo doslej 9 in je bila obdelana vsa snov do vključno juridičnih oseb (do § 102). Javnih predavanj je društvo v preteklem letu organiziralo 4 in sicer je predaval 6. februarja dr. Matej Pretnar o urejevanju naših kartelov, 20. februarja dr. Stojan Bajič o novih smernicah v našem delovnem pravu, 12. marca univ. prof. Spektor-ski o pravo-znanstvu in psihologiji ter 18. marca univ. prof. Dolenc o pravnem položaju neporočenih življenskih drugov. Za letos pa je društvo pripravilo ciklus predavanj, v katerih bodo priznani strokovnjaki iz raznih pravnih in gospodarskih področij podali sintetično mnenje o načrtu o. d. z. Ta predavanja se bodo pričela v februarju in bodo tako dopolnila prizadevanja društva po vsestranski oceni in obdelavi tako važnega načrta državlanskega zakonika. Za svetosavsko nagrado je odbor volil Din 1000' — za nalogo „Odgovornost za poškodbe v izvrševanju športa po našem pravu“, vendar se ni natečaja nihče udeležil.

Število članov je v preteklem letu ostalo v bistvu nespremenjeno. Umrli so: dvornik svetnik v pok. Anton Levec, višji sodni svetnik Tomaž Einspieler, odvetnika dr. Srečko Rupnik in dr. Adolf Korče, hranilnični tajnik Oton Jeruc.

Poleg reševanja rednih poslov se je društvo udeležilo raznih akcij in jih podprlo, tako n. pr. akciji za razrešitev ljubljanske bolnice, ter se udeležilo in bilo zastopano v vseh onih primerih, ki spadajo v njegov delokrog. Tradicionalni družabni izlet je bil 7. junija na Sv. Jošt ob obilni udeležbi pravnikov iz Ljubljane in Gorenjske.

Ob koncu naj bo odboru dovoljeno, da se prav iskreno in pristržno zahvalimo vsem, ki so društveno delovanje podpirali moralno in materialno, v poslednjem oziru posebno Banski upravi, Mestnima občinama ljubljanski in mariborski ter Odvetniški Komori v Ljubljani za velikodušno naklonjene denarne podpore, v moralnem pogledu pa vsem predavateljem in sodelavcem pri Slovenskem Pravniku in pri diskusijah za načrt občega državlanskega zakonika. Odbor prosi visoki zbor, da to poročilo odobri.

Nato je podal blagajnik dr. Urbanec naslednje poročilo:

Ko podajam letno blagajniško poročilo, moram poudariti, da v blagajniškem poslovanju našega društva ne more biti hudih pretresljajev, ker ni pričakovati visokega pribitka in tudi ne primanjkljaja. Društvo šteje približno 800 članov in naročnikov, izmed teh plača 90% članarino redno ali vsaj na prvi opomin. Samo 10% do 15% članov ostane s članarino na dolgu. Zaradi tega lahko ugotovim, da se naše članstvo zaveda svoje dolžnosti in tako zasigura redno poslovanje našega društva in s tem redno izhajanje „Slovenskega Pravnika“.

V letu 1936 smo imeli sledeče dohodke:

članarina	Din 45.642'85
prodaja posameznih števil „Slovenskega Pravnika“	„ 1.008'50

podpore:

kr. banska uprava Dravske banovine	„ 5.100'—
advokatska komora v Ljubljani	„ 8.000'—
mestna občina ljubljanska in mariborska po Din 500'—	„ 1.000'—

skupaj Din 60.751'35

Izdatki so znašali:

tisk	Din 43.512'14
honorarji	„ 14.070'—
upravni stroški	„ 5.042'30
svetosavska nagrada	„ 1.200'—

skupaj Din 61.824'44

Pripominjam, da je znašal koncem l. 1935 dolg na tisku Din 8.751'— in smo ta dolg za to leto skrčili na Din 5.621'40.

Stanje imovine koncem leta 1936 je sledeče:

A) aktiva:

saldo v Poštni hranilnici	Din 143'95
saldo v ročni blagajni	„ 346'47
terjatve na članarini	Din 9.642'—
33% neizterljive	„ 3.214'—
neplačane številke „Slovenskega Pravnika“	„ 1.417'—

Din 8.335'40

B) pasiva:

dolg v tiskarni	Din 5.621'40
dolg za „Uporedno pravniško terminologijo“ v Bratislavi	„ 984'—
dolg kongresu jugoslovanskih pravnikov	„ 730'—
čista imovina	„ 1.000'—

Din 8.335'40

Skupščina je po poročilu blagajnika o sedanjem stanju dveh kontov pri Kmetiski posojilnici in Kmetiskem hranilnem in posojilnem domu in po kratki debati z večino glasov sklenila, da pooblašča odbor, da pri ugodni priliki vnovči obe vlogi. Odbor je pri tem vnovčenju

vezan na soglasno pritrditev obeh preglednikov računov. Obenem je predlagal blagajnik, da ostani članarina za leto 1957 v dosedanji višini Din 60,— letno.

Preglednik računov g. dr. Žirovnik je poročal v sporazumu z drugim preglednikom g. dr. Žužkom, da je blagajniško stanje v redu in predlagal, da se podeli odboru in blagajniku absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto.

Pri volitvah je bil na predlog dr. Spiller-Muysa z vzklikom soglasno izvoljen za predsednika dosedanji predsednik univ. prof. dr. in dr. hc. Metod Dolenc, v odbor pa dr. Grasselli, dr. Furlan, Janša, dr. Krevl, dr. Rutar, Orožen, dr. Sajovic, dr. Urbanc, dr. Vidmar, dr. Hrašovec, dr. Jančič in Kuder.

Kronika Društva „Pravnika“. Novi društveni odbor se je konstituiral tako-le: predsednik dr. Metod Dolenc, podpredsednik dr. Rudolf Sajovic, tajnik sodnik okrožnega sodišča Franc Orožen, blagajnik dr. Anton Urbanc. — V mesecu februarju in marcu so predavali: univ. prof. dr. Milan Škerlj: Osnutek občega državljankega zakonika in trgovinski zakon (19. februarja), priv. docent dr. Stojan Bajič: Uredba o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah (26. februarja), ban. sekretar dr. Vladimir Kukman: Predhodni načrt o. d. z. z vidika upravnega prava (12. marca) in dr. Jože Basaj: Novosti gospodarskega značaja v načrtu združnega zakona (17. marca). — Diskusijski sestanki o predhodnem načrtu o. d. z. so se vršili dne 14., 21., 28. februarja, dalje 4. in 11. marca. Udeleženci so predelali tretje in četrto poglavje prvega dela, določbe o pravnih razmerjih med roditelji in otroki, o varuštvu, skrbstvu in pomočništvu (§§ 174 do 319).

Osebnosti. Odvetniško pisarno so otvorili odvetniki: Muc Viljem in dr. Bleiweis-Trsteniški Miron v Ljubljani, dr. Babnik Friderik v Mariboru, dr. Puc Boris v Ljubljani, dr. Brumen Tone v Murski Soboti, dr. Belle Ivan v Celju in dr. Cvetko Tone v Dolnji Lendavi. — Upokojen je finančni višji svetnik dr. Tomšič Robert. — Umrla sta viš. sodni svetnik v pok. dr. Bračič Friderik in posojilnični ravnatelj dr. Kersnik Janko.

Društvo prijateljev juridične fakultete je imelo dne 12. marca 1957 redni občni zbor, ki mu je predsedoval prvi podpredsednik dr. Žirovnik Janko. Iz tajniškega poročila (priv. docent dr. Munda) posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu 379 članov; število se je torej nasproti lanskemu zvišalo za 13. Med člani je bilo sodnikov in državnih tožilcev 92, odvetnikov in odvetniških pripravnikov 159, javnih beležnikov in pripravnikov 22, finančnih pravnikov 8, upravnih pravnikov 20, gospodarstvenikov 38, železniških pravnikov 11, univerzitetnih profesorjev in docentov 14, magistratnih pravnikov 6, poštnih 2, drugih članov 3, juridičnih oseb 4. — Blagajniško poročilo (univ. prof. dr. Sajovic) je povedalo, da je imelo društvo v preteklem letu 15.691,— Din dohodkov in 13.622'88 Din izdatkov, torej prebitka 2.068'12 Din. Fakulteti je oddalo za Zbornik znanstvenih razprav 11.010'— Din. Po poročilu preglednikov je dal občni zbor odboru razrešnico, članarina se je določila tudi za nadalje z zneskom 40 Din. Iz odbora so izstopili: dr. Dolenc, dr. Gradnik in dr. Kavčič; namesto njih je izvolil občni zbor podpredsednika apelacijskega sodišča dr. Mastnaka Lava, predsednika okrožnega sodišča dr. Barleta Gustava in ban. sekretarja dr. Kukmana Vladimira.

Opozorilo. Čitatelje naših civilnih odločb opozarjamo, da temelji odločba št. 518 še na pravnem stanju pred uzakonitvijo novega nepravdnega postopnika in ne na § 226 Np., kakor je bilo to v nadpisu pomotoma označeno.